

پاس طلایی دولت به خودکفایی در تولید گندم

■ سال گذشته به دلیل سیاست‌های اقتصادی دولت روحانی مجبور شدیم ۹ میلیون تن گندم وارد کنیم و فقط توانستیم ۴/۵ میلیون تن گندم تولید کنیم
■ امسال با اقدامات صورت گرفته پیش‌بینی می‌شود ۹ میلیون تن گندم در کشور تولید شود

■ نفیسه امامی

بدون شک در شرایط کنونی جهان، امنیت غذایی و پیوستگی در خودکفایی محصولات اساسی یکی از مؤلفه‌های مهم برای همه کشورهای دنیا محسوب می‌شود تا به این واسطه واردات محصولات استراتژیک با توجه به افزایش قیمت‌های جهانی به کمترین میزان برسد. گندم از مهم‌ترین محصولات استراتژیک برای همه کشورها محسوب می‌شود که سرانه مصرف آن در دنیا ۶۵ تا ۷۰ کیلوگرم است، اما سرانه در ایران بین ۱۲۰ تا ۱۳۰ کیلوگرم است و نشان دهنده اهمیت مصرف نان در سبد غذایی مردم است. در همین راستا نیز دولت سیزدهم در اقدامی هوشمندانه با تعیین زود هنگام نرخ خرید تضمینی گندم و افزایش ۱۳۰ درصدی آن نسبت به سال گذشته، سرآغازی برای تحول در اقتصاد کشاورزی کشور را رقم زد.

دولت پس از تصویب نهایی مبلغ ۹ هزار و ۵۰۰ تومان در کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۱ برای حمایت از کشاورزان، مبلغ خرید هر کیلوگرم گندم را ۱۰ هزار و ۵۰۰ تومان اعلام کرد، اما به منظور ترغیب کشاورزان برای تولید بیشتر و تأمین غلات مورد نیاز و کاهش وابستگی به واردات، مبلغ هزار تومان را هم به عنوان هدیه تحویل در نظر گرفت و مبلغ نهایی خرید تضمینی هر کیلوگرم گندم را به ۱۱ هزار و ۵۰۰ تومان افزایش داد. این در حالی است که در سال زراعی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ قیمت هر کیلو گندم برای خرید تضمینی گندم ۵ هزار تومان تعیین شده بود.

واقعی شدن قیمت گندم توسط دولت در سال جاری، کشت و فروش آن را برای کشاورز با صرفه اقتصادی همراه کرد و انگیزه گندمکاران را برای فروش سهم عمده محصول‌شان به دولت افزایش داد درحالی‌که در سال گذشته تنها ۴ میلیون و ۴۵۰ هزار تن گندم توسط دولت خریداری شد اما در سال جاری تا به امروز میزان خرید تضمینی گندم در مرز ۷ میلیون تن قرار دارد. ضمن اینکه در استان‌های سردسیر هنوز برداشت گندم ادامه دارد.

در سال زراعی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ سطح کشت گندم در ۵ میلیون و ۸۷۰ هزار هکتار در مزارع آبی و دیم انجام گرفت که سهم مزارع آبی یک میلیون و ۹۰۰ هزار هکتار و سهم مزارع دیم ۳ میلیون و ۹۰۰ هزار هکتار در ۳۲ استان کشور انجام گرفته است.

رسیدن به خودکفایی در تولید گندم در دستور کار دولت

وزارت جهاد کشاورزی به تازگی اعلام کرده است برنامه‌ریزی برای دستیابی به خودکفایی پایدار در تولید گندم را تا سه سال آینده در دستور کار خود قرار داده است. به همین منظور هم گزاره‌هایی از جمله کاهش ۴۶ درصدی قیمت کود برای افزایش میزان مصرف کود پایه توسط کشاورزان، اعلام قیمت تضمینی خرید گندم سال

محصولی مانند گندم به همان اندازه که مسأله‌ای کشاورزی است، موضوعی سیاسی هم تلقی می‌شود.

یکی از بزرگ‌ترین مزیت‌های کشور در توسعه بخش کشاورزی، رسیدن به تولید بیش از ۱۴ میلیون تن گندم در برخی سال‌ها بوده است و کشور توانست به خودکفایی برسد، اما به‌رغم بهره‌مندی از استعدادها و ظرفیت‌های بالقوه کشور بتدریج میزان واردات گندم رو به افزایش گذاشت.

کشورمان برای اولین بار بعد از پیروزی انقلاب در سال ۱۳۸۳ و در دولت محمد خاتمی به خودکفایی در تولید گندم رسید به طوری که در بین سال‌های ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۵ با تولید میانگین بیش از ۱۰ میلیون و ۵۰۰ هزار تن گندم، نخستین خودکفایی در تولید این محصول را تجربه کرد.

ایران در دولت احمدی‌نژاد در سال ۱۳۸۵ مجدداً جشن خودکفایی گندم را برگزار کرد، اما این جشن چندان دوامی نداشت. طبق آمار در هر سال بعد از رسیدن به خودکفایی در تولید گندم در سال ۱۳۸۵، یک میلیون تن از تولید محصول استراتژیک گندم کاسته شد و به واردات آن اضافه گردید به گونه‌ای که در سال ۱۳۹۲ میزان واردات گندم به حدود هفت میلیون تن رسید.

بر اساس گزارش بانک مرکزی، میزان واردات گندم در چهار ماهه اول سال ۸۸ بالغ بر دو میلیون و ۶۳۷ هزار تن و به ارزش بیش از ۶۶۰ میلیون و ۸۰۰ هزار دلار بود که

آینده تا مردادماه، اجرای کشت قراردادی گندم در مزارع دیم و آبی و پرداخت بموقع مطالبات گندمکاران را در پیش گرفته است.

چرا خودکفایی در تولید گندم به واردات منجر شد؟

موضوع رسیدن به خودکفایی در تولید محصولات کشاورزی از سال‌های ابتدایی پس از انقلاب مطرح شد چراکه تأمین امنیت غذایی و خودکفایی در تولید

ویژه‌نامه

ایران

شهریور ۱۴۰۱